

KONKURENTSIAMET
Estonian Competition Authority

OTSUS

25.03.2013 nr 5.1-5/13-012

Koondumisele nr 6/2013 MPS-CT LLC / Pratt & Whitney Power Systems Inc., Energy Services Inc., Pratt & Whitney Power Systems CIS LLC ja Turboden S.r.l. loa andmine

Koondumine

MPS-CT LLC (edaspidi *MPS*) volitatud esindaja esitas 26.02.2013 Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 11.12.2012 sõlmitud aktsiate müügilepingule omandab MPS 100% osalused ettevõtjates Pratt & Whitney Power Systems Inc., Energy Services Inc. ja Pratt & Whitney Power Systems CIS LLC ning 51% osaluse Turboden S.r.l.-s (lihtsama loetavuse huvides nimetatakse edaspidi kõiki omandatavaid ettevõtjaid ühiselt *PWPS ettevõtjad*). Tehingu tulemusena saavutab MPS valitseva mõju PWPS ettevõtjate üle konkurentsiseaduse (KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning tegemist on koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 27.02.2013 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks MPS ja PWPS ettevõtjad.

MPS kuulub Mitsubishi Heavy Industries (edaspidi *MHI*) kontserni, mille emaettevõtjaks on Jaapanis asutatud Mitsubishi Heavy Industries, LTD, ning kuhu kuulub üle 300 tütarettevõtja. MHI kontserni ei kuulu Eesti tütarettevõtjaid ega

filiaale, kontserni kaubad jõuavad Eestisse edasimüüjate vahendusel. MHI toodete edasimüüjateks Eestis on BVT Partners OÜ (kliimaseadmed), Bane Roco OÜ (automootorite turbokompressorid) ning AS Motroonik (tõstukid). MHI kontsern omab äritegevust üle kogu maailma ning peamiselt erinevates rasketööstusega seotud valdkondades: laevade ehitus; raudtee sõiduvahendite tootmine; lennukite, kosmosesüsteemide ja raketite tootmine; erinevate turbiinide, boilerite, sisepõlemismootorite jt elektritootmiseseadmete tootmine; erinevate tööstusmasinate tootmine (raua- ja terasetootmisemasinad, kaevandamismasinad, keemiatööstuses, tekstiilitööstuses, tselluloosi- ja paberitootmises kasutatavad seadmed jm); põllumajandusseadmete tootmine; transpordi- ja kargoseadmete tootmine; õhureostust ja veereostust ennetavate seadmete tootmine; kaitserelvastuse tootmine; tsiviilinseneritööd ja ehitustööd jm.

PWPS ettevõtjad kuuluvad United Technologies kontserni (edaspidi *UTC kontsern*), mille emaettevõtjaks on USA-s asutatud United Technologies Corporation, ning kuhu kuulub üle 100 ettevõtja. UTC kontserni ei kuulu Eesti tütarettevõtjaid ega filiaale. UTC kontsern omab äritegevust erinevates valdkondades: lennundus- ja kosmosesüsteemid; Otis liftid ja eskalaatorid; lennukimootorid ja mootoriosad; Sikorsky helikopterid; kütuseelemendid; külmutus-, kütte-, ventilatsiooni- ja õhutuseseadmed, elektroonilised turvaseadmed, tuleohutus- ja tulesummutusseadmed.

PWPS ettevõtjad moodustavad UTC kontserni ühe ärisegmendi, mis tegutseb energia tootmise valdkonnas aeroderivatiivsete gaasiturbiinide ja Organic Rankine Cycle (Rankine'i ringprotsess) tehnoloogial põhinevate turbogeneraatorite tootmise ja müügi jaoks. Lisaks pakuvad PWPS ettevõtjad järelturu teenuseid (varuosade müük, hooldus ja remont) oma toodetele ja karkasstüüpi gaasiturbiinidele (peamiselt General Electric'u 7FA gaasiturbiinile) ning inseneri-, hanke- ja ehitusteenusi energiatootmisprojektidele. PWPS ettevõtjateks on Pratt & Whitney Power Systems Inc. (registreeritud USA-s), Energy Services Inc. (registreeritud USA-s), Pratt & Whitney Power Systems CIS LLC (registreeritud Venemaal) ning Turboden S.r.l. (registreeritud Itaalias). PWPS ettevõtjatest on 2012. aastal tekkinud käive Eestis vaid Turboden S.r.l.-il, kuna müüs Eestisse ühe turbogeneraatori.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

Koondumise osaliste käive 2012. aastal Eestis oli kokku üle 6 391 200 euro ja kahe koondumise osalise käive Eestis ületas kummalgi 1 917 350 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja

seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Koondumise osaliste äritegevus kattub energiatootmiseseadmete valdkonnas.

PWPS ettevõtjad toodavad ja müüvad aeroderivatiivseid gaasiturbiine võimsusega alates 10-13 MW kuni 60 MW ja Organic Rankine Cycle (ORC) turbogeneraatoreid võimsusega 200 kW kuni 3 MW. Samuti on toodetud spetsiaalselt tellija erivajadustele vastavaid ORC tooteid, mille võimsus ulatub peaaegu 10 MW-ni. ORC turbogeneraatoreid toodab Turboden S.r.l. ning kõnealused generaatorid kasutavad energia tootmiseks erinevaid taastuvenergiaallikaid. Turboden S.r.l. toodab biomassi, tööstuslikku soojust, geotermilist soojust ja päikeseenergiat kasutavaid ORC tooteid.

MHI kontserni energiatootmise ärisegmenti kuuluvad ettevõtted toodavad ja müüvad energiatootmiseseadmeid tööstus- ja merendussektorile. MHI kontserni energiatootmise ärisegment tegeleb mh gaasiturbiinide tootmisega. Seejuures keskendub MHI kontsern mitte-aeroderivatiivsete gaasiturbiinide tootmisele, mille võimsused ületavad 60 MW. MHI kontserni peamiste gaasiturbiinide toodete hulka kuuluvad F, G ja J seeria gaasiturbiinid. F seeria gaasiturbiinide võimsus ulatub 312 MW-ni, G seeria gaasiturbiinide võimsus ulatub 334 MW-ni ja J seeria gaasiturbiinide võimsus ulatub 470 MW-ni. Lisaks sellele tegutseb MHI kontsern taastuvenergia valdkonnas ning toodab geotermilist soojust ja biomassi kasutavaid elektri jaamu, mis põhinevad auruturbiini tehnoloogial. Kõikide MHI kontserni poolt toodetud geotermiliste ja biomassi elektri jaamade võimsus algab 20 MW-st ja ulatub üle 100 MW-i.

Eestisse on MHI kontsern müünud kliimaseadmeid, tõstukeid ja automootori turbokompressoreid. PWPS ettevõtjatest on 2012. aastal Turboden S.r.l. müünud Eestisse, Kuressaare Soojus AS-ile, ühe ORC turbogeneraatori, mille abil toodetakse biomassist (hakkepuidust) elektrit ning soojust kaugküttevõrku. Seega, ei kattu koondumise osaliste äritegevused Eestis. Samuti on üks koondumise osalistest müünud Eestisse vaid ühe toote, mistõttu on koondumise mõju Eestile minimaalne.

Arvestades, et käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsi Eestis, jätab Konkurentsiamet kaubaturgude määratluse lahtiseks.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid. Samuti ei muutu koondumise

tulemusena Eestis oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Seega ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses ning ei esine KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba MPS-CT LLC / Pratt & Whitney Power Systems Inc., Energy Services Inc., Pratt & Whitney Power Systems CIS LLC ja Turboden S.r.l. koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 25.03.2013 otsuse nr 5.1-5/13-012 ära kiri on samane originaaliga.

/Neiko Ilves/ 27.03.2013